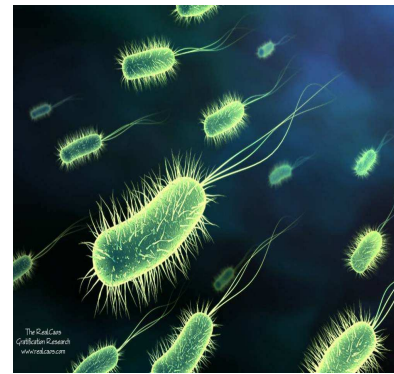

Govern d'Andorra

Àrea Seguretat Alimentària i Entorn

Memòria activitat 2017

Ministeri de Salut
Andorra la Vella, 14 de juny del 2018

Govern d'Andorra

Presentació

Missions i principals eixos actuació ASAE

- **Seguretat alimentària:** aconseguir el millor nivell possible de seguretat alimentària mitjançant la planificació i l'execució d'actuacions de prevenció i control (inspecció) dels establiments que desenvolupen activitats alimentàries a fi de garantir la qualitat sanitària dels aliments que es posen a l'abast dels consumidors al llarg de la seva cadena de producció fins a la comercialització (*"from the farm... to the table"*).
- **Vigilància de l'entorn:** aconseguir el millor nivell possible de salut ambiental mitjançant la planificació i l'execució d'actuacions de prevenció i control (inspecció) d'aquells determinants de l'entorn (abastament aigua de consum, aigües de lleure, residus sanitaris, instal·lacions i equipaments a risc de proliferació de la legionel·la, situacions insalubres en habitatges i altres entorns), que poden comprometre la salut de la població.
- **Estudi i promoció dels estils de vida (nutrició i activitat física):** desenvolupar accions destinades a avaluar els estils de vida per a fomentar polítiques i actuacions orientades a educar i conscienciar la població sobre els efectes que poden tenir l'alimentació i els estils de vida actius sobre la seva salut: promoure la salut potenciant **accions transversals amb l'objectiu d'afavorir l'adhesió i el manteniment d'hàbits saludables al llarg de la vida** (hàbits alimentaris saludables i un estil de vida actiu) per a prevenir aquells factors de risc (sobrepès, obesitat, hipertensió, etc.), que l'evidència disponible ha demostrat que estan directament relacionats amb el desenvolupament de les malalties cròniques (malalties cardiovasculars, diabetis, determinats tipus de càncer, etc.).

Govern d'Andorra

Seguretat Alimentària

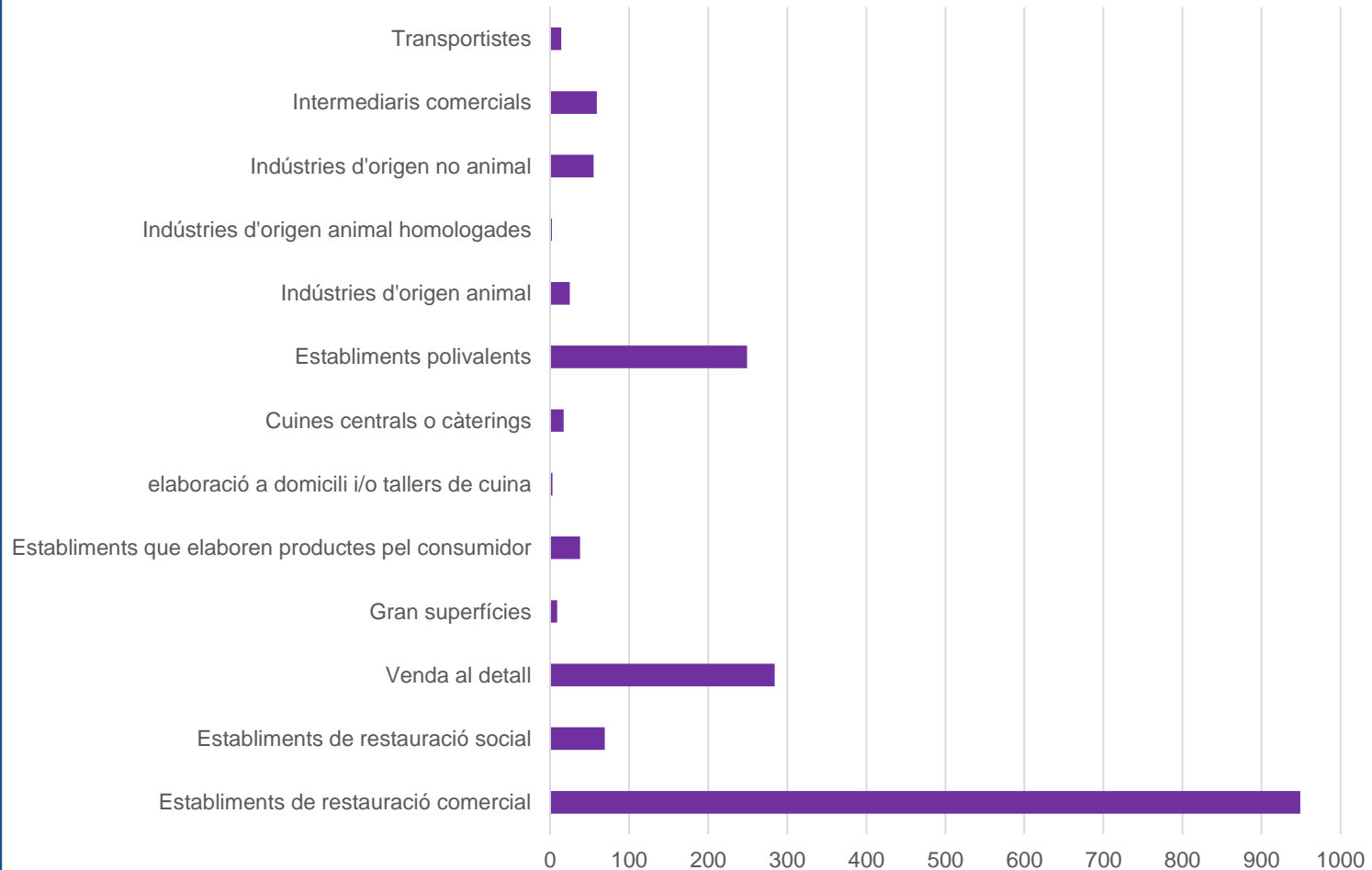

Presentació

Govern d'Andorra

Cens establiments alimentaris (abril 2018)

Els cens actual d'establiments que desenvolupen activitats alimentàries hi consten **1.773 centres o establiments**. Es manté la tendència amb **tres sectors destacats** (restauració comercial, venda al detall i els establiments polivalents - magatzems majoristes de productes alimentaris diversos-). La **restauració comercial** (hotels, restaurants, bars, cafeteries i altres) representa **més del 50% dels establiments que configuren el sector alimentari nacional**.

Govern d'Andorra

Controls (inspeccions) establiments alimentaris - 2017

Remesa directa	Establiments en els quals els aliments i productes alimentaris són comercialitzats, venuts i/o cedits directament al consumidor final.	938
	Establiments de restauració comercial	621
	Establiments de restauració social	64
	Establiments que elaboren productes pel consumidor	21
	Gran superfícies	16
	Venda al detall	214
	Elaboració a domicili i/o tallers de cuina	2
Remesa indirecta	Establiments en els quals els aliments i productes alimentaris no van directament destinats al consumidor final, sinó a terceres persones que a la seva vegada desenvolupen activitats diverses de comercialització, venda i/o cessió d'aliments.	424
	Cuines centrals o càterings	21
	Establiments polivalents (majoristes alimentació)	157
	Indústries d'origen animal	79
	Indústries d'origen animal homologades UE	119
	Indústries d'origen no animal	442
	Intermediaris comercials	1
	Transportistes	3
Total controls (inspeccions físiques)		1362

Govern d'Andorra

Presentació

Tipologia inspeccions establiments alimentaris - 2017

Tipus inspecció	Total
Inspeccions ofici (Sistema nacional vigilància i control alimentari)	1086
Inspeccions procediments administratius (Autoritzacions sanitàries, inscripcions o revalidacions RSPA, canvis de titularitat administrativa o canvis d'adreça, etc.)	259
Inspeccions TIAC (Brots toxinecció alimentària col·lectiva)	4
Inspeccions per denúncies	9
Inspeccions per retorn comercial	3
Inspeccions per submissió	1
Total Inspeccions	1362

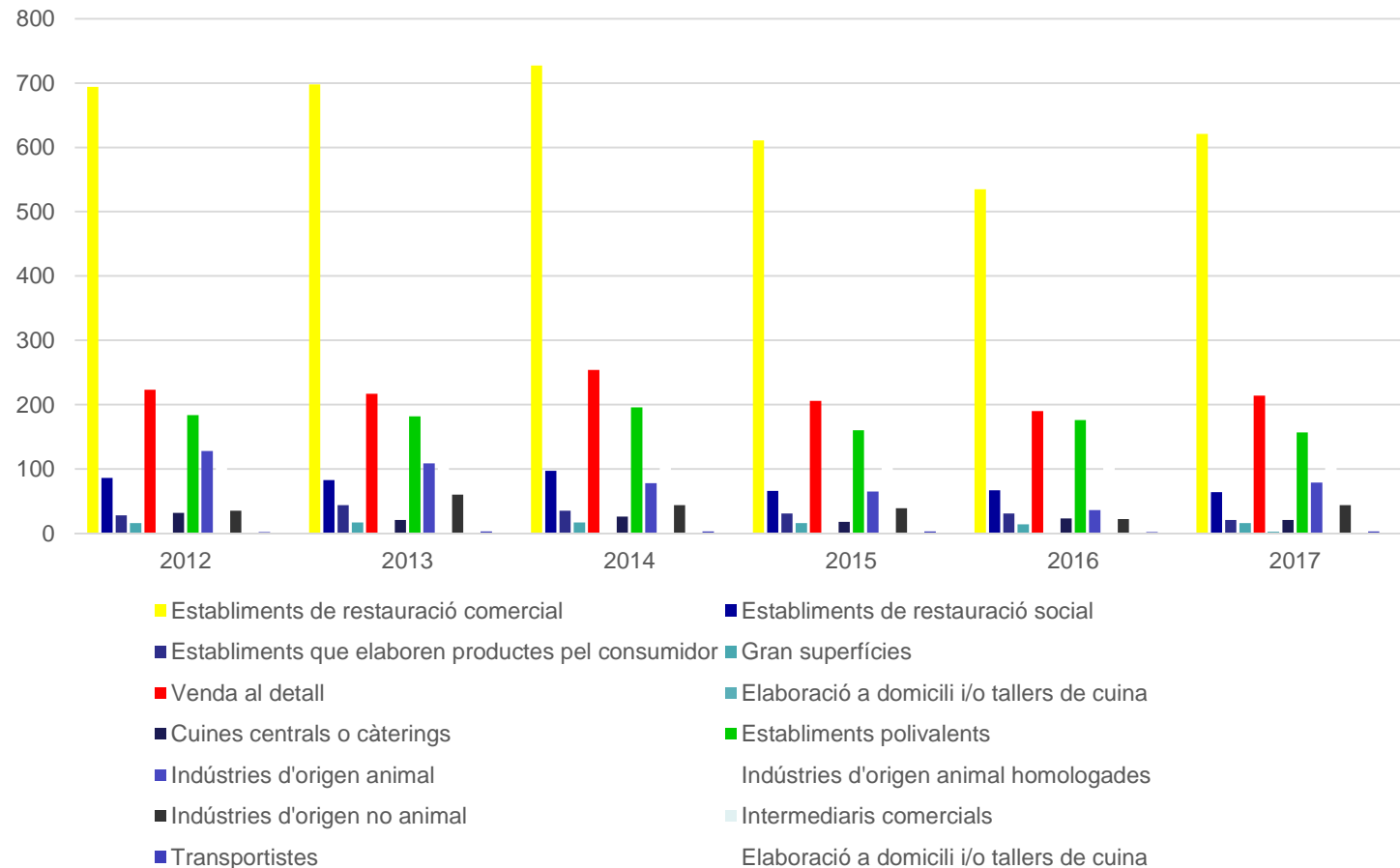
Del conjunt d'aquestes inspeccions, se'n va derivar la incoació de **9 expedients sancionadors** per una infracció reiterada a la normativa sanitària vigent a varis establiments, per motius diversos davant la manca d'higiene i adequat manteniment de les instal·lacions i equipaments i aplicació de pràctiques incorrectes de manipulació dels aliments, que es van resoldre amb la imposició de les respectives sancions.

Govern d'Andorra

Presentació

Evolució controls (inspeccions) seguretat alimentària 2012 - 2017

Es manté la tendència amb una mitja de **1.300 - 1.400 controls** (inspeccions físiques) **anuals**, una xifra que oscil·la principalment pels controls oficials que es fan en relació als diversos tràmits que poden haver de complimentar els establiments o negocis del sector alimentari (autorització sanitària, inscripcions o revalidacions RSPA, canvis de titularitat administrativa, etc.) pels quals habitualment es requereix d'una actuació (inspecció) del servei oficial competent en matèria de seguretat alimentària del ministeri encarregat de la salut.

Govern d'Andorra

Inspecció veterinària oficial ENA - 2017

Nombre caps sacrificats:

	BOVÍ		OVÍ/CAPRÍ		EQUÍ
< 24 mesos	818	<18 mesos	669		54
> 24 mesos	113	>18 mesos	12		
Totals	931		681		54

Total animals sacrificats inspeccionats: 1.666

Tonatge carns produïdes:

	BOVÍ		OVÍ/CAPRÍ		EQUÍ
240.109 kg	90%	8.008 kg	3%	15.617 kg	7%

Total carns produïdes inspeccionades: 263.734 kg

Mostres recollides i analitzades: es recullen més de **80 mostres** en el marc de l'aplicació del *Pla nacional d'investigació de residus (PNIR) 2017*: control de substàncies anabolitzants prohibides (estilbens, esteroides i altres), de restes de medicaments (antibiòtics, antiparasitaris i tranquil·litzants), de contaminants ambientals (metalls pesats i dioxines), d'agents causants d'encefalopaties espongiformes transmissibles en ovins i caprins i de larves de triquina en equins, amb **resultats totalment satisfactoris**.

Govern d'Andorra

Altres actuacions Seguretat Alimentària - 2017

Control triquina activitats cinegètiques i engreix porcs domèstics:

- **83 mostres analitzades** (78 porcs senglars i 5 porcs domèstics): es detecten i notifiquen 9 **casos positius** en **porc senglar**.

Desplegament normatiu:

- Finalització treballs desenvolupament marc regulador relatiu a la informació alimentària facilitada al consumidor: *Reglament relatiu a la informació alimentària facilitada al consumidor*, de 18 de gener del 2017 (BOPA núm. 6 de 25.01.2017).
- Inici dels treballs per a poder produir i publicar una guia destinada a facilitar el compliment d'aquest marc normatiu en relació a com es pot proporcionar la informació als consumidors sobre els al·lèrgens alimentaris que puguin estar presents en productes no envasats.

Altres actuacions:

- Coordinació dels treballs i actuacions diverses executades en el marc de **investigació oficial de la contaminació de la Font d'Arinsal**: es recepciona informe final Antea Group sobre el diagnòstic de les causes que van originar la contaminació el 13.6.2017. Aquest informe es presenta a la CL de Sanitat i Medi Ambient en compareixença pública del M.I. Sr. Carles Álvarez, ministre de Salut, el 14.6.2017.
- Participació i col·laboració al procés negociador del **futur Acord d'Associació d'Andorra a la UE**: anàlisi del cabal comunitari en matèria de seguretat alimentària en el marc del principi de la lliure circulació de mercaderies (LCM).
- Participació i col·laboració desenvolupament **avantprojecte de Llei de la producció ecològica i dels règims de qualitat dels productes agraris i alimentaris**.

Govern d'Andorra

Vigilància de l'Entorn

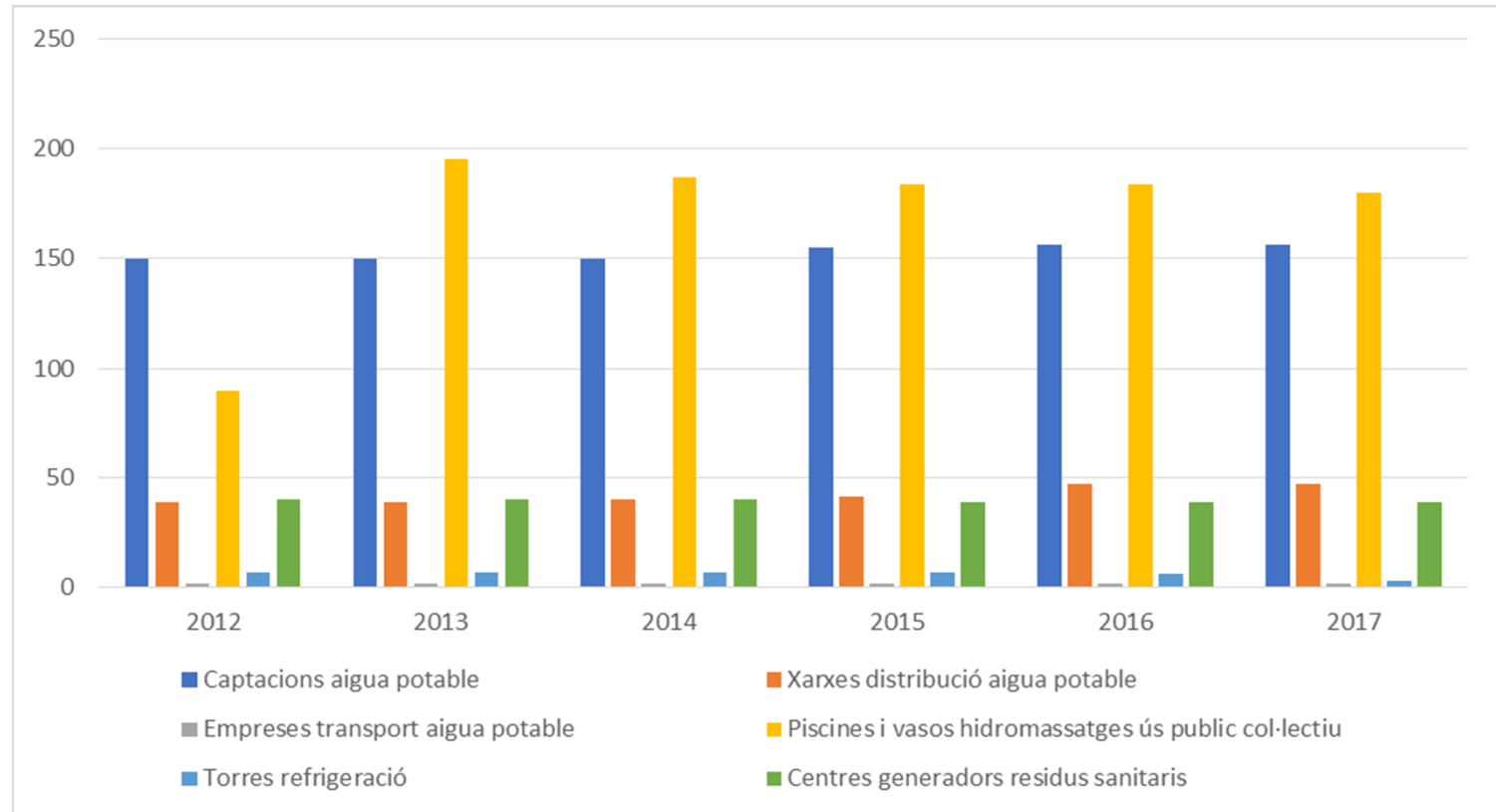
Presentació

Govern d'Andorra

Presentació

Cens infraestructures, equipaments i centres 2012 - 2017

A partir del 2013 es disposa d'un cens complet de les infraestructures (captacions, xarxes de distribució) i equipaments (piscines, vasos hidromassatge, torres de refrigeració) i centres (empreses transport aigua i centres productors de residus sanitaris), observant-se una clara tendència a l'estabilitat, a excepció de les torres de refrigeració, que tendeixen progressivament a desaparèixer (de 7 unitats presents al territori el 2012, s'ha passat a únicament 3 unitats, de les quals només 2 estan actualment en funcionament).

Govern d'Andorra

Control sistemes abastament aigua potable* - 2017

Vigilància sanitària sistemes abastament públic aigua consum humà

Cens captacions (actives)	156
Cens xarxes distribució (actives)	47
Cens empreses transport aigua potable	2
Inspeccions ofici captacions (<i>programa bianual</i>)	58
Inspeccions ofici xarxes distribució (<i>programa bianual</i>)	34
Inspeccions denúncia xarxes distribució	1
Inspeccions vehicles transport aigua potable	0
Total controls (inspeccions físiques)	93

Pla mostreig oficial vigilància qualitat sanitària aigua consum humà

Mostres analitzades	157
Incidències microbiològiques	2
Incidències físico-químiques	1
Control biocida (mesura clor residual)	133
Incidències biocida (nivell clor residual)	4

Registre incidències

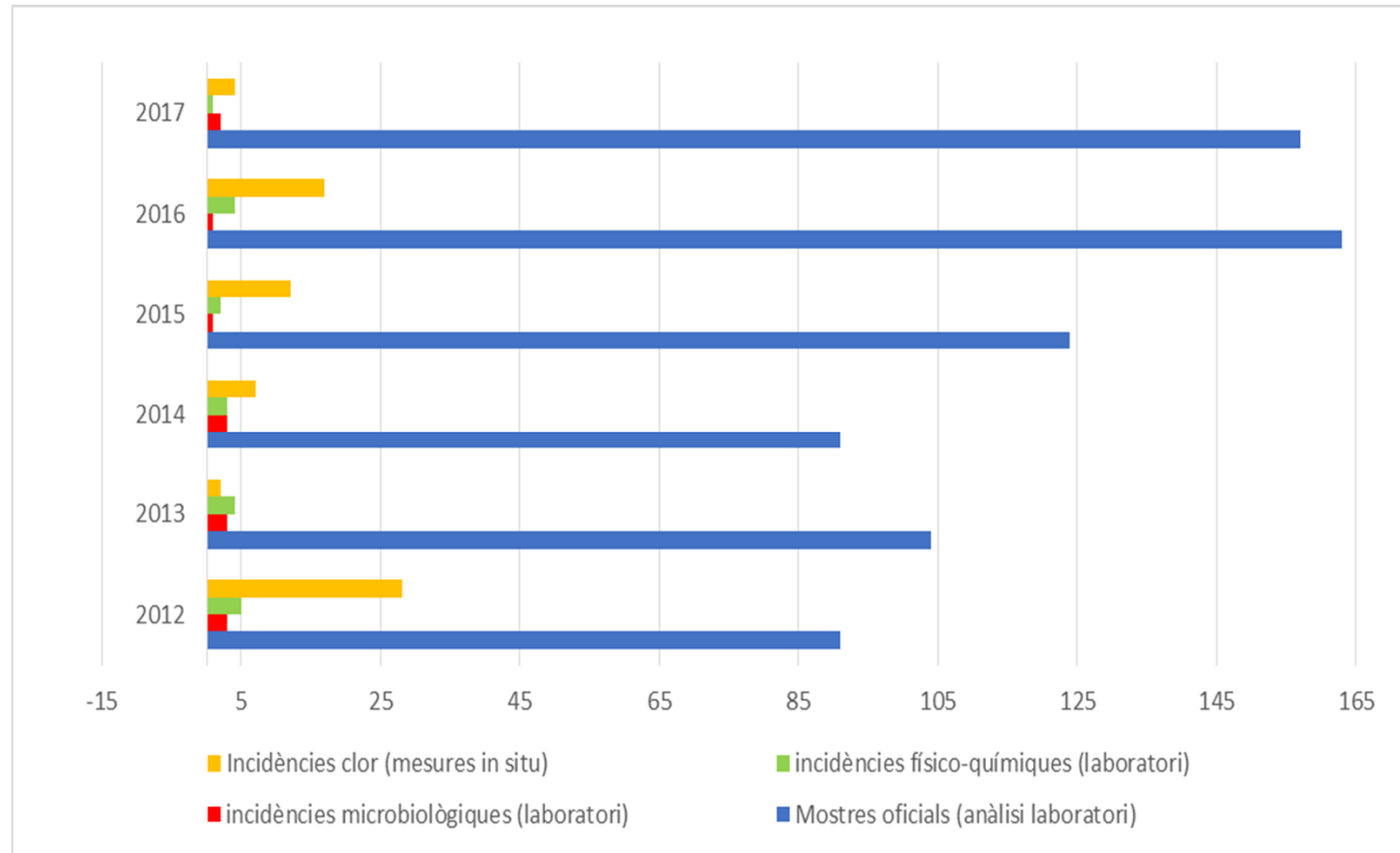
Notificacions ASAE a empreses subministradores	6
Notificacions empreses subministradores a ASAE	9
Altres incidències:	
- Queixes	0
- Investigació sospita TIAC	0
- Altres	3

(*) La normativa vigent relativa a l'aigua destinada al consum humà, obliga als titulars que exploten i gestionen les xarxes de distribució a realitzar controls (diaris) i mostres (mensuals) en diversos punts representatius, a fi de verificar la qualitat sanitària de l'aigua. Durant els controls i inspeccions oficials s'efectuen complementàriament i de forma rutinària controls d'aquells paràmetres que es poden mesurar in situ (paràmetres físico-químics) i es procedeix també a realitzar un mostreig prospectiu, a fi de confirmar la qualitat sanitària de l'aigua i alhora verificar el correcte funcionament de les instal·lacions i equipaments destinats a assegurar el seu tractament i subministrament.

Govern d'Andorra

Resultats mostres i controls oficials qualitat sanitària aigua potable 2012 - 2017

Els resultats d'aquests mostrejos i controls oficials practicats sobre el terreny, mostren algunes incidències menors (alteració nivell clor) i molt poques incidències d'ordre microbiològic. En aquest sentit, aquests resultats també **confirmen l'acurada gestió i seguiment de la qualitat sanitària de l'aigua potable** que es duu a terme per part de les empreses públiques i privades que exploten i gestionen els diversos sistemes d'abastament d'aigua potable existents arreu del territori.

Control aigües de lleure (bany) - 2017

Vigilància sanitària aigües de lleure (piscines i vasos hidromassatge ús col·lectiu):

	Cens piscines (actives)	98
	Cens vasos hidromassatge (actius)	82
	Inspeccions ofici piscines* (<i>programa bianual</i>)	66
	Inspeccions denúncia piscines	0
	Inspeccions ofici vasos hidromassatge** (<i>programa bianual</i>)	51
	Inspeccions denúncia vasos hidromassatge	0
	Total controls (inspeccions físiques)	117
	Altres actuacions:	
	- Revisió projectes autorització construcció piscines	0
	- Gestió notificacions baixes piscines	0
	- Incoació expedients sancionadors	1

(*) La normativa vigent relativa a les piscines d'ús col·lectiu obliga els titulars responsables a disposar d'un pla d'autocontrol i durant les inspeccions s'efectua una revisió del mateix a fi de verificar que es duen a terme el correcte manteniment i higiene de les instal·lacions, així com els controls, la presa de mostres i anàlisis respectius per assegurar una vigilància continuada de la qualitat sanitària de l'aigua de bany. **Durant aquestes inspeccions s'efectuen de forma rutinària controls oficials d'aquells paràmetres referits a la qualitat de l'aigua de bany** (nivell de biocida, pH, conductivitat i temperatura) i a la qualitat de l'aire (CO₂, humitat relativa i temperatura) en el cas de piscines cobertes, **que es poden mesurar in situ**.

(**) Inclou el control i vigilància de la legionel·la d'acord amb l'establert a la normativa vigent d'aplicació.

Govern d'Andorra

Prevençió i control legionel·losi - 2017

Vigilància sanitària instal·lacions a risc (torres de refrigeració):

Cens instal·lacions	3
Instal·lacions tancades temporalment	1
Instal·lacions tancades definitivament (baixes 2017)	1
Instal·lacions actives	2
Inspeccions ofici instal·lacions*	2
Inspeccions denúncia instal·lacions	0
Total controls (inspeccions físiques)	2
Altres actuacions:	
- Investigació casos aïllats legionel·losi	5
(4 casos notificats des de l'APPVS i 1 des de l'EWGLI)	

(*) La normativa vigent relativa a les instal·lacions a risc obliga els titulars responsables a disposar d'un pla de manteniment i control i durant les inspeccions s'efectua una revisió del mateix a fi de verificar que es duu a terme el seu correcte manteniment, així com els controls (presa de mostres) i anàlisis respectius de vigilància continuada de la instal·lació per verificar l'absència de creixement i proliferació de la legionel·la. **Durant aquestes inspeccions s'efectuen de forma rutinària controls oficials d'aquells paràmetres que es poden mesurar in situ** (paràmetres físico-químics i temperatura) i si s'escau, es procedeix també a realitzar un mostreig prospectiu a fi de verificar el correcte funcionament de les instal·lacions i confirmar l'absència de creixement i proliferació de legionel·la.

Govern d'Andorra

Control residus sanitaris - 2017

Vigilància residus sanitaris:

	Cens principals centres generadors* residus sanitaris	39
	Inspeccions ofici centres generadors (<i>programa bianual</i>)	39
	Inspeccions denúncia o queixa	0
	Total controls (inspeccions físiques)	39

(*) Centres o establiments l'activitat dels quals pot comportar la producció d'un volum variable i divers de material de rebuig que està classificat segon normativa com a residu sanitari: hospital, centres residencials sociosanitaris, centres atenció primària, laboratoris anàlisis clíniques, clíniques veterinàries, centres atenció primària i alguns consultoris mèdics (pistes esquí).

Les dades no contemplen, ni inclouen aquelles actuacions que es poden dur a terme per mitjà de campanyes i altres mecanismes d'actuació puntuals o esporàdics que s'adrecen a sectors concrets de l'àmbit sanitari (consultoris mèdics en general, consultoris dentistes, oficines de farmàcia, centres mèdics de diagnòstic per la imatge, etc.), que per les activitats que desenvolupen també poden generar volums menors de residus sanitaris.

Control situacions insalubritat - 2017

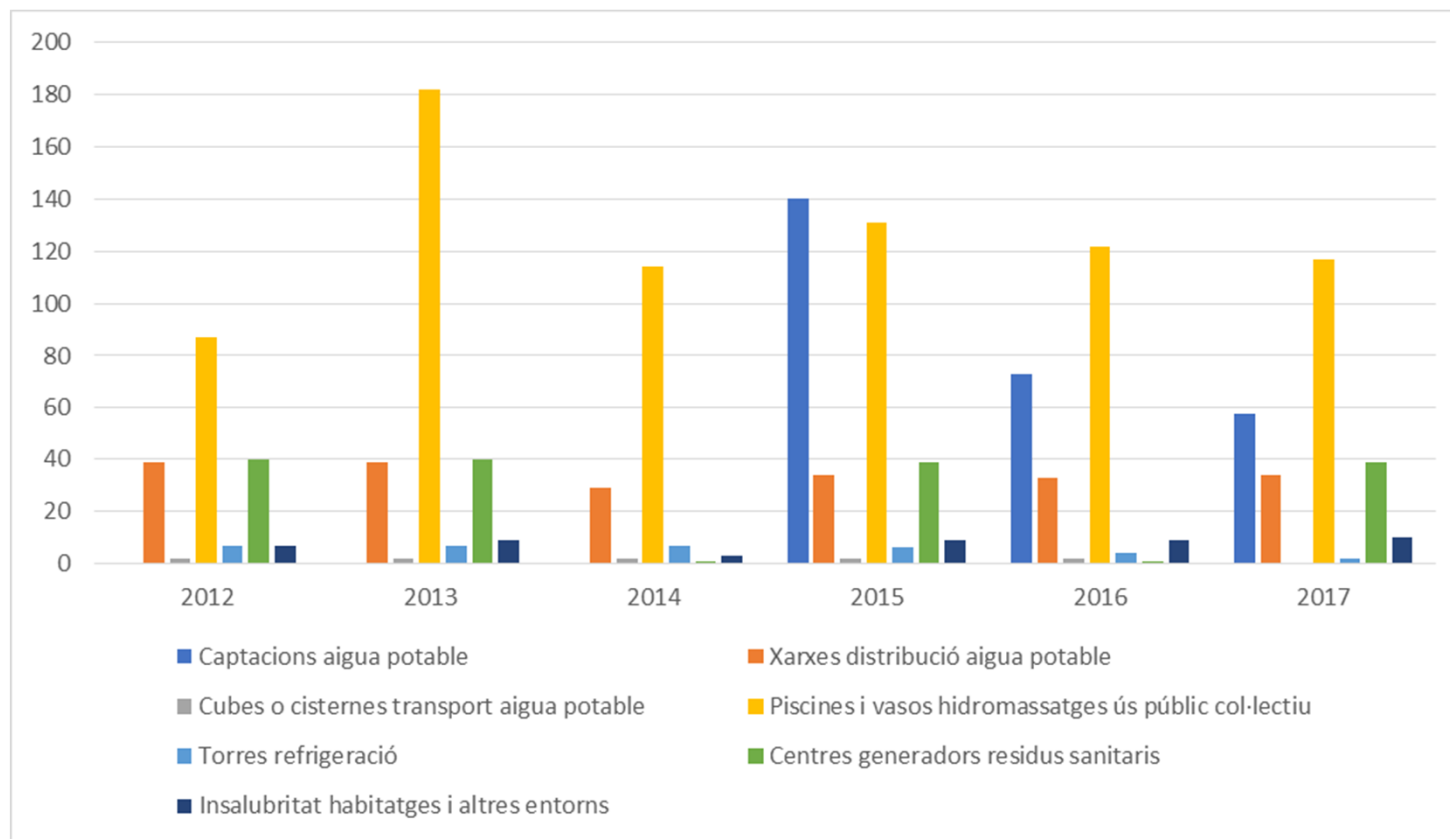
Vigilància sanitària situacions insalubritat en habitatges i altres entorns:

	Nombre denúncies / queixes rebudes	15
	Nombre consultes ateses (via telefònica, presencial o altres)	16
	Total controls (inspeccions) per insalubritats	10

Govern d'Andorra

Evolució controls (inspeccions) vigilància Entorn 2012 - 2017

Des de que es disposa de registres de la totalitat dels controls (inspeccions físiques) realitzats en el marc de la vigilància de l'entorn, es manté una mitja de **250 - 300 controls anuals**, una xifra que oscil·la considerablement d'un any a l'altre, donat el caràcter bianual dels diversos programes de vigilància i altres actuacions que sistemàticament es duen a terme.

Govern d'Andorra

Altres actuacions Vigilància de l'Entorn - 2017

Desplegament normatiu:

- Desenvolupament i coordinació dels treballs i redacció del nou **marc regulador per a la prevenció i control de la legionel·losi**: producció del projecte reglamentari i coordinació del procés consultiu amb els representants dels diversos sectors (públics i privats) afectats.

Altres actuacions:

- Redacció d'informes en relació a la modificació dels POUP i projectes constructius diversos en relació a les zones de protecció de les aigües i a les infraestructures disponibles per a l'abastament d'aigua destinada al consum humà i altres usos sanitaris domèstics.
- Participació a la Comissió Pla nacional de residus (PNR) i a la Comissió d'informació i vigilància (CiV) del Centre de Tractament de Residus (CTR).
- Col·laboració i participació a la *Jornada 2017 sobre qualitat de l'aire interior* organitzada per l'Associació Andorrana per la Qualitat Ambiental en Interiors (AAQAI) centrada en la qualitat ambiental en el sector hotelier.

Govern d'Andorra

Presentació

Promoció estils de vida saludable - 2017

- ✓ Col·laboració en la creació i implantació del **Camí saludable dels drets humans: projecte transversal** que s'emmarca en l'*Estratègia nacional per a la nutrició, l'esport i la salut* (ENNES) i el Pla sectorial d'infraestructures verdes d'Andorra (PSIVA) del **Ministeri de Medi Ambient, Agricultura i Sostenibilitat**, i que compta també amb la col·laboració i suport dels **Comuns**.

- ✓ **8ena** edició **Diada esport per a tothom - Cursa popular Illa Carlemany** (21.5.2017): **projecte transversal** liderat en el marc de l'ENNES des de la **Secretaria d'Estat d'Esports** del Ministeri de Cultura, Joventut i Esports: **3.500 participants**.

- ✓ Coordinació i seguiment treballs per a la realització de la **2ona Enquesta Nutricional d'Andorra 2017-2018**:

- ✓ Estudi de recerca científica que ha de permetre conèixer i avaluar el consum d'aliments (que mengem i com mengem), estils de vida (exercici físic, tabaquisme, consum d'alcohol, etc.) i estat antropomètric de la població andorrana i la seva tendència (comparatiu amb els resultats obtinguts en la 1a enquesta nutricional 2004-2005 i ENSA 1991).

- ✓ Aquest estudi també permetrà avaluar quins han estat els resultats de les polítiques nutricionals que s'han desenvolupat durant la darrera dècada en el marc de l'ENNES, generant una base d'informació objectiva per a poder **establir un nou marc estratègic** a partir del qual es puguin definir i concretar les **polítiques i programes de salut pública que cal prioritzar i impulsar** al llarg dels propers anys en matèria de **promoció de la salut i prevenció de les malalties** (especial èmfasi en la prevenció de les malalties cròniques).

Govern d'Andorra

Gràcies per la vostra atenció